

การบริหารความเสี่ยง กรณีศึกษา วิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐ

ปริวัฒน์ มีต้องปัน

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ปีการศึกษา 2559 ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

RISK MANAGEMENT CASE STUDY AUTONOMY COLLEGE

Pariwat Meethongpan

Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Business Administration College of Innovation Management Rajamangala University of Technology Rattanakosin Academic Year 2016 Copyright of Rajamangala University of Technology Rattanakosin การบริหารความเสี่ยง กรณีศึกษา วิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐ

ปริวัฒน์ มีต้องปัน

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ปีการศึกษา 2559 ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ RISK MANAGEMENT CASE STUDY AUTONOMY COLLEGE

Pariwat Meethongpan

Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Business Administration College of Innovation Management Rajamangala University of Technology Rattanakosin Academic Year 2016 Copyright of Rajamangala University of Technology Rattanakosin

ใบรับรองการค้นคว้าอิสระ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ชื่อการค้นคว้าอิสระ
ชื่อผู้วิจัย
วิชาเอก
อาจารย์ที่ปรึกษา

การบริหารความเสี่ยง กรณีศึกษา วิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐ นายปริวัฒน์ มีต้องปัน การบัญชี ดร.พรชัย นฤดมกุล

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

..... (นายรพี ม่วงนนท์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

.....

ประธานกรรมการ

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภา ทองคง)

.....

(ดร.ดารารัตน์ สุขแก้ว)

กรรมการ .....

(ดร.พรชัย นฤดมกุล)

Independent Study Certificate College of Innovation Management Rajamangala University of Technology Rattanakosin

Independent Study Title	Risk Management Case Study Autonomy College			
Researcher	Mr.Pariwat Meethongpan			
Major	Accounting			
Advisor	Pornchai Naruedomkul, Ph.D.			

Rajamangala University of Technology Rattanakosin approved this independent study in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Business Administration.

Chairperson

Member

.....

(Mr.Rapee Moungnont) Ma

Director of College of Innovation Management

Independent Study Committee

(Asst.Prof.Supa Tongkong, Ph.D.)

(Dararat Sukkaew, D.B.A.)

..... Member

(Pornchai Naruedomkul, Ph.D.)

การค้นคว้าอิสระ ชื่อผู้วิจัย ชื่อปริญญา อาจารย์ที่ปรึกษา ปีการศึกษา การบริหารความเสี่ยง กรณีศึกษา วิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐ นายปริวัฒน์ มีต้องปัน บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ดร.พรชัย นฤดมกุล 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยความเสี่ยง (2) เพื่อศึกษาแนวทางและมาตรการ การป้องกันความเสี่ยง และ (3) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารความเสี่ยง โดยมีกรอบแนวความคิดของ งานวิจัยประยุกต์จาก แนวคิดการบริหารความเสี่ยงของโคโซ่

วิธีการสำรวจ เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เลือกพนักงานวิทยาลัยใน กำกับมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง จำนวน 27 คน และนักศึกษา 30 เพื่อตอบแบบสอบถามและวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า (1) ปัจจัยความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ คือ จำนวนนักศึกษาต่ำกว่าเป้าหมายที่ กำหนด (2) ปัจจัยความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ คือ อัตราการลาออกของพนักงานสูง และ ผลการปฏิบัติงานของพนักงานไม่เป็นไปตามขอบเขตงานที่ต้องการ และ (3) ปัจจัยควาเสี่ยงด้านการเงิน คือ รายได้ที่เกิดขึ้นจริงต่ำกว่างบประมาณที่กำหนดไว้ ผลดังกล่าวสามารถตีความได้ว่า ควรปรับปรุงและ แก้ไขให้มีการควบคุมภายในที่ดีและมีหลักธรรมาภิบาลที่ดี เพื่อให้มั่นใจว่าการบริหารความเสี่ยง มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ความเสี่ยง, การบริหารความเสี่ยง, ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์, ความเสี่ยงด้านการเงิน, ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ, วิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลัก_____

Independent Study Title Researcher Degree Sought Advisor Academic Year Risk Management Case Study Autonomy College Mr.Pariwat Meethongpan Master of Business Administration Pornchai Naruedomkul, Ph.D. 2016

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study risk factors, (2) to study the measurement of risk prevention, and (3) to study risk management method. Conceptual framework was based on Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, Enterprise Risk Management (COSO ERM).

Purposive sampling technique was applied to select 27 employees and 30 graduate students at one of autonomy colleges to answer self-reported questionnaire. Data were analyzed by content analysis.

Research findings revealed that: (1) key strategic risk factor was below-target graduate students recruited, (2) operational risk factors were high employee turnover and employee performance that did not consistently meet the job requirements, and (3) financial risk factor was actual revenue was lower than the set budget. These results implied that good internal control and good governance should have been revised and improvement to ensure that risk management shall have been efficient.

Keywords: Risk, Risk management, Strategic risk,

Financial risk, Operational risk,

Autonomy College

Advisor's Signature _____

(2)

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ ดร.พรชัย นฤดมกุล ซึ่งกรุณาให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทาง รวมทั้งตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดการจัดทำการค้นคว้าศึกษาอิสระของผู้วิจัยให้มีความสมบูรณ์ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ทำการสอนในหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิตธุรกิจ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ตลอดการศึกษาในหลักสูตร

ขอขอบคุณพนักงานและนักศึกษาของวิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัย[์]ของรัฐแห่งหนึ่ง ที่ให้สัมภาษณ์เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในงานวิจัยค้นคว้าอิสระฉบับนี้

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่น MBA 8.1 บพิตรพิมุข จักวรรดิ ทุกท่านที่ได้ให้คำปรึกษาทั้งเรื่อง การทำงานและการเรียน ได้ร่วมทุกข์ร่วมสุขกันตลอดการศึกษา

ขอกราบขอกระคุณคุณบิดา มารดา น้องชายและสมาชิกในครอบครัวทุกท่าน ที่คอยเป็น แรงผลักดันคอยเป็นกำลังใจ คอยห่วงใยตั้งแต่เริ่มศึกษาจนกระทั่งทำการค้นคว้าอิสระสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี สุดท้ายนี้ขอขอบคุณวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์ ที่เป็นแหล่งให้เรียนรู้ชีวิตในสังคมการทำงาน ของผู้คนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับ ปริญญาโท เพราะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง ทำให้การศึกษาสำเร็จอย่างสมบูรณ์

> ปริวัฒน์ มีต้องปัน พฤษภาคม 2560

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อ	วภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อ	วภาษาอังกฤษ	(2)
กิตติกรร	มประกาศ	(3)
สารบัญ		(4)
สารบัญต	กราง	(6)
สารบัญร	าาพ	(7)
บทที่ 1	บทน้ำ	
	1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	1.2 คำถามของการวิจัย	2
	1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
	1.4 ประโยชน์ที่จะได้รับ	2
	1.5 ขอบเขตของการวิจัย	2
บทที่ 2		
	2.1 ความเสี่ยง	4
	2.2 ประเภทของความเสี่ยง	6
	2.3 ปัจจัยความเสี่ยง	9
	2.4 องค์ประกอบของความเสี่ยง	12
	2.5 กระบวนการบริหารความเสี่ยง	14
	2.6 การวัดระดับความเสี่ยง	17
	2.7 ประโยชน์ของความเสี่ยง	18
	2.8 การควบคุมภายใน	18
	2.9 ธรรมาภิบาล การกำกับดูแลกิจการที่ดี	19
	2.10 ทฤษฎีโครงสร้างองค์กร	19
บทที่ 3	ระเบียบวิธีวิจัย	
	3.1 กรอบแนวความคิด	21
	3.2 วิธีการวิจัย	21
	3.2.1 ศึกษาที่มาและความสำคัญ	21
	3.2.2 ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.2.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	22
3.2.4 เครื่องมือการวิจัยและวิธีการเก็บข้อมูล	22
3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	22
3.2.6 จัดทำตารางแสดงความเสี่ยง	22
บทที่ 4 ผลการศึกษาวิจัย	
4.1 ผลข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์	24
4.2 คำอธิบายความเสี่ยง	27
4.3 การประเมินความเสี่ยง	30
4.4 สรุปจากตารางประเมินความเสี่ยง	33
4.5 โครงสร้างวงจร PDCA	33
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลการศึกษาวิจัย และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	36
5.2 ข้อจำกัดในการวิจัย	37
5.3 ข้อเสนอแนะ	37
บรรณานุกรม	38
ภาคผนวก แบบสัมภาษณ์งานวิจัย	40
ประวัติผู้วิจัย	45

สารบัญตาราง

ตารางเ	al N	หน้า
2.1	ตารางแสดงประเภทของความเสี่ยง	6
2.2	ตารางแสดงปัจจัยความเสี่ยง กลยุทธ์ การปฏิบัติงาน การเงิน	9
2.3	ตารางเปรียบเทียบองค์ประกอบการบริหารความเสี่ยงของISO 31000 กับ COSO ERM	16
2.4	แผนภูมิแสดงระดับความเสี่ยง (Risk Assessment Matrix)	17
4.1	แสดงคำอธิบายความเสี่ยง	27
4.2	แผนภูมิแสดงระดับความเสี่ยง (Risk Assessment Matrix)	29
4.3	ตารางประเมินความเสี่ยง	30
4.4	ตารางแสดงการปฏิบัติตามวงจร PDCA	34

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	แผนภาพแสดงการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของ COSO ERM	12
2.2	แผนภาพแสดงกระบวนการบริหารความเสี่ยงตามแนวทาง ISO 31000	14
4.1	แสดงจำนวนผู้บริหาร อาจารย์ พนักงานปฏิบัติการและนักศึกษาของวิทยาลัยฯ	23

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความสำคัญและความเป็นมา

วิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง ได้รับการจัดตั้งขึ้นตามมติสภาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2552 มีวิสัยทัศน์ "เป็นผู้นำในการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีความหลากหลายสนองต่อ ความต้องการระดับชาติ" โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ เพื่อผลิตบัณฑิตและพัฒนาคุณภาพนักศึกษาให้เป็นที่ ยอมรับในสังคมการประกอบการ เพื่อผลิตงานวิจัยและพัฒนาที่สามารถนำไปต่อยอดองค์ความรู้และ สร้างมูลค่าเพิ่มได้ เพื่อให้บริการวิชาการและองค์ความรู้แก่สังคมการประกอบการและชุมชน และเพื่อให้ ส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

วิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง เปิดสอนปริญญาโท 2 หลักสูตร คือ หลักสูตร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บธ.ม.) ใช้เวลาศึกษา 2 ปี (6 ภาคการศึกษา) และหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร มหาบัณฑิต (รป.ม.) ปริญญาโทควบเอก 1 หลักสูตร คือ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตและ รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต (รป.ม และ รป.ด.) เป็นหลักสูตรที่มีความต่อเนื่องกันระหว่างปริญญาโท กับปริญญาเอก โดยรับบุคคลที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกสาขาเข้าศึกษาในหลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ระยะเวลา 1 ปีครึ่ง (3 ภาคเรียนปกติ และ 1 ภาคฤดูร้อน) เมื่อสำเร็จ การศึกษาในระดับปริญญาโทตามหลักสูตรของวิทยาลัย นักศึกษาสามารถเข้าศึกษาในระดับปริญญาเอก หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต ได้ทันทีโดยใช้เวลาศึกษาในระดับดุษฎีบัณฑิต 2 ปี (4 ภาคเรียนปกติ และ 1 ภาคฤดูร้อน) ปริญญาเอก 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต (รป.ด.) และหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต (บธ.ด.)

การดำเนินงานของวิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง มีบุคลากรจำนวนมาก หลายฝ่าย หลายพื้นที่ จึงอาจมีความสับสนหรือความผิดพลาดในการปฏิบัติงานได้ ดังนั้นการบริหาร ความเสี่ยงจึงมีความสำคัญ ที่จะช่วยลดหรือขจัดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นและส่งผลเสียต่อวิทยาลัยฯ เนื่องจากมีการขยายหลักสูตรการเรียนการสอนเพิ่มขึ้นและมีการรับการจัดการเรียนการสอนจากคณะ บริหารธุรกิจ ดังนั้น จึงต้องการที่จะทบทวนและศึกษาการบริหารความเสี่ยงตามหลักของ COSO ERM เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพต่อวิทยาลัยฯ

1.2 คำถามของการวิจัย

1.2.1 ปัจจัยความเสี่ยงใดบ้าง ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อการดำเนินการของ วิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง

1.2.2 แนวทางและมาตรการใด ที่จะป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของ วิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง

1.2.3 ความเสี่ยงระดับใด ที่ผู้บริหารของวิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่งยอมรับได้
 1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 ศึกษาปัจจัยความเสี่ยง ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อการดำเนินการของ วิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง

1.3.2 ศึกษาแนวทางและมาตรการ การป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อการดำเนินงานของ วิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง

1.3.3 การบริหารความเสี่ยงแบบใด ที่จะลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ผู้บริหารยอมรับได้
 1.4 ประโยชน์ที่จะได้รับ

1.4.1 ฝ่ายบริหารได้ทราบปัจจัยความเสี่ยง และนำไปพัฒนาการบริหารความเสี่ยงของ วิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง

1.4.2 มีมาตรการการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของ วิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง

1.4.3 ฝ่ายบริหารทราบระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เพื่อนำไปใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการประเมิน ความเสี่ยงของวิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี ความเสี่ยง 3 ด้าน คือ ด้านกลยุทธ์ ด้านการปฏิบัติการ ด้านการเงิน การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.5.2 ขอบเขตด้านระยะเวลา

1.5.2.1 ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ใช้ระยะเวลา 4 เดือน

1.5.2.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อาจารย์ พนักงาน และนักศึกษา ใช้ระยะเวลา 3 เดือน

5.3 ขอบเขตด้านประชากร

5.3.1 ประชากร คือ ผู้บริหาร อาจารย์ และพนักงานฝ่ายสนับสนุน รวม 38 คน รวมทั้ง นักศึกษาภายใต้หลักสูตรของวิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง 5.3.2 กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ผู้บริหาร อาจารย์ และพนักงานฝ่าย สนับสนุน มีเกณฑ์การเลือก คือ หัวหน้าฝ่ายงานแต่ละฝ่าย และพนักงานที่ปฏิบัติงาน 2 ปีขึ้นไป สำหรับการสุ่มนักศึกษาใช้วิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) มีเกณฑ์การเลือก คือ นักศึกษาที่ กำลังศึกษาชั้น ปีที่ 2 ขึ้นไป เพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 อาจยังไม่ทราบถึงปัจจัยความเสี่ยง

ดังนั้น จึงสัมภาษณ์ผู้บริหาร อาจารย์ และพนักงานฝ่ายสนับสนุนที่ตรงตามเกณฑ์ รวม 19 คน และนักศึกษาจำนวน 30 คน รวมทั้งสิ้น 57 คน

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การบริหารความเสี่ยง กรณีศึกษา วิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐ ศึกษาถึง แนวคิด ทฤษฎีของความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายในและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความเสี่ยง

เกษม ภู่เจริญธรรม (2549, หน้า 3) ให้นิยามความเสี่ยง คือ "โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเปล่า หรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบ หรือ ทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทั้งใน ด้านยุทธศาสตร์ การปฏิบัติงาน การเงิน และการบริหาร ซึ่งอาจเป็นผลกระทบทางบวกด้วยก็ได้"

จิรพร สุเมธีประสิทธิ์, มัทธนา พิพิธเนาวรัตน์ และ กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ (2556, หน้า 12) ให้ความหมายของความเสี่ยง คือ "เหตุการณ์ที่ไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งหากเกิดขึ้นจะมี ผลกระทบในเชิงลบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือภารกิจขององค์กร หรือโอกาสที่จะเกิดความสูญเสีย หรือสิ่งที่ไม่ความหวัง ไม่พึงประสงค์จากการดำเนินงาน"

ณัชธิญา ปัทมทัตตานนท์ (2553, หน้า 16) ให้คำจำกัดความของความเสี่ยง คือ "โอกาสที่ บางสิ่ง บางอย่าง การกระทำหรือหรือเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น ภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และ ส่งผลกระทบ หรือสร้างความเสียหาย ความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้"

ดวงใจ ช่วยตระกูล (2551, หน้า 24) ได้ให้นิยามของความเสี่ยง คือ "ภาวะหรือสถานการณ์ที่มี อุปสรรคหรือการสูญเสียโอกาส ซึ่งจะมีผลทำให้องค์กรไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้"

เจนเนตร มณีนาค และคณะ, 2548 (อ้างถึงใน ณัชธิญา ปัทมทัตตานนท์, 2553, หน้า 8) ได้ให้นิยามของความเสี่ยง คือ "เหตุการณ์หรือการกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และจะส่งผลกระทบหรือสร้างความเสียหายหรือความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุความสำเร็จต่อการ บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทั้งในและระดับประเทศ ระดับองค์กร ระดับหน่วยงานและบุคลากรได้"

ขนิษฐา ชัยรัตนาวรรณ (2554, หน้า 442) ได้กล่าวถึง มาตรฐานการบริหารความเสี่ยงสากล ระดับนานาชาติ (International Organization of Standard : ISO) ที่กำหนดมาตรฐาน ISO 31000 ได้ให้นิยามความเสี่ยง คือ "เหตุการณ์ที่ไม่แน่นอนที่ส่งผลกระทบ เหตุการณ์อาจเป็นได้ ทั้งเชิงบวกและ เชิงลบ ที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร อาจทำให้เกิดความเสียต่อองค์กร หรือการดำเนินงาน ไม่ประสบความสำเร็จองค์กรจึงควรมีมาตรการควบคุมและจัดการให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้"

สมยศ ชี้แจง (2556, หน้า 11) ให้นิยามความเสี่ยงไว้ว่า "โอกาสของความไม่แน่นอนที่อาจจะ เกิดขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อความสามารถขององค์กรในการบรรลุความสำเร็จที่วางไว้"

อุษณา ภัทรมนตรี (2558, หน้า 5) ได้กล่าวถึง The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) ที่ให้คำนิยามความเสี่ยง คือ โอกาสความ ไม่แน่นอนของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และมีผลทางด้านลบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์

จากความหมายความเสี่ยงข้างต้น สามารถสรุปความหมายของความเสี่ยง ได้ว่า โอกาสใน การเกิดการกระทำหรือเหตุการณ์ใด ๆ ที่ส่งผลกระทบ ให้องค์กรเกิดความเสียหายและไม่บรรลุ วัตถุประสงค์ขององค์กร

2.2 ประเภทของความเสี่ยง

ตารางที่ 2.1 จำแนกประเภทความเสี่ยงไว้หลายลักษณะ ซึ่งสามารถสรุปประเภทความเสี่ยงได้ดังนี้

<u>x</u>			12		
มหาวิทยาลัยและ นักวิชาการ ประเภทของความเสี่ยง	คู่มือการบริหารความเสียง ของกระทรวงศึกษาธิการ	เกษม ภู่เจริญธรรม	พัชรินทร์ ขำวงษ์	สถาบันเทคโนโลยีพระจอม เกล้าพระนครเหนือ	ธร สุนทรายุทธ์
2.1.1 ความเสี่ยงด้ำนกลยุทธ์	~	~		√	
2.1.2 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ	$\checkmark$	$\checkmark$		~	
2.1.3 ความเสี่ยงด้านการเงิน	~	$\checkmark$	~	~	~
2.14 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตาม กฎระเบียบ	~				
2.1.5 ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยจาก อันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน		$\checkmark$	~	~	
2.1.6 ความเสี่ยงทางด้ำนการวิจัย			~		
2.1.7 ความเสี่ยงทางด้านทรัพยากรมนุษย์			~		
2.1.8 ความเสี่ยงทางด้านกีฬา			~		
2.1.9 ความเสี่ยงในโครงสร้างนโยบาย สถานศึกษา					~
2.1.10 ความเสี่ยงต่อผลผลิตและ การบริการ					~
2.1.11 ความเสี่ยงทางด้านบุคลากร					$\checkmark$
2.1.12 ความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ					~
2.1.13 ความเสี่ยงด้านวัตถุทรัพยากร					~

ความเสี่ยงแบ่งออกได้ 13 ประเภท ดังนี้

2.1.1 ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์

ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ หมายถึง ความเสี่ยงที่กำหนดแผนกลยุทธ์ไม่สอดคล้องต่อ การนำไปใช้ในการดำเนินงาน ส่งผลกระทบต่อองค์กรและทำให้องค์กรไม่บรรลุเป้าหมาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 3; เกษม ภู่เจริญธรรม, 2549, หน้า 8; จิรพร สุเมธีประสิทธิ์ มัทธนา พิพิธเนาวรัตน์ และกิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ, 2556, หน้า 18; สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ, 2551 อ้างถึงใน ณัชธิญา ปัทมทัตตานนท์, 2553, หน้า 23)

2.1.2 ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน โดยมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น กระบวนการทำงาน เทคโนโลยี และบุคลากรในองค์กร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 3; เกษม ภู่เจริญธรรม, 2549, หน้า 8; สถาบันเทคโนโลยีพระจอม เกล้าพระนครเหนือ, 2551 อ้างถึงใน ณัชธิญา ปัทมทัตตานนท์, 2553, หน้า 23)

2.1.3 ความเสี่ยงด้านการเงิน

ความเสี่ยงด้านการเงิน หมายถึง ความเสี่ยงที่คลอบคลุมถึง ความเสี่ยงทางด้านบัญซีและ การตรวจสอบระบบความถูกต้อง เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการจัดสรรงบประมาณ การบริหารพัสดุและ สินทรัพย์ การจัดทำบัญซีการเงิน การใช้จ่ายเงิน เงินยืม ใบเสร็จรับเงิน การจัดทำทะเบียนการจัดทำ รายงานการของซื้อ ขอจ้างการเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน งบประมาณถูกตัด งบประมาณที่ ได้รับไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของภารกิจเปลี่ยนแปลงไป ทำให้การจัดสรรไม่เพียงพอ เช่น การผันผวนทางการเงิน สภาพคล่อง อัตราดอกเบี้ย ข้อมูลเอกสารหลักฐานทางการเงินและการรายงาน ทางการเงินบัญซี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 3; ธร สุนทรายุทธ์, 2550 อ้างถึงใน ดวงใจ ช่วยตระกูล, 2551, หน้า 9; เกษม ภู่เจริญธรรม, 2549, หน้า 8; พัชรินทร์ ขำวงษ์, 2554, หน้า 15; สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2551 อ้างถึงใน ณัชธิญา ปัทมทัตตานนท์, 2553,หน้า 23)

2.1.4 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตาม ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ และแนวปฏิบัติที่กำหนดขึ้นไม่ชัดเจนต้องเป็น อุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 3)

2.1.5 ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยจากอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน

ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยจากอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิด จาก การสูญเสียทางชีวิตและทรัพย์สิน จากสภาพการทำงานหรือความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน ภัยพิบัติ ทางธรรมชาติ หรือการก่อการร้าย (เกษม ภู่เจริญธรรม, 2549, หน้า 8; พัชรินทร์ ขำวงษ์, 2554, หน้า 16; สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2551 อ้างถึงใน ณัชธิญา ปัทมทัตตานนท์, 2553, หน้า 23)

2.1.6 ความเสี่ยงทางด้านการวิจัย

ความเสี่ยงทางด้านการวิจัย หมายถึง ความเสี่ยงจากการใช้เงินทุนวิจัยไม่เหามะสมหรือ การฝ่าฝืนระเบียบของทุนวิจัย ผิดทางอาญาร้ายแรงและการย้ายทรัพย์สินของบุคคลอื่นมาเป็นของตนเอง โดยเจตนา (พัชรินทร์ ขำวงษ์, 2554, หน้า 17)

2.1.7 ความเสี่ยงทางด้านทรัพยากรมนุษย์

ความเสี่ยงทางด้านทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง การแบ่งแยก การเลือกการมอบหมายหน้าที่ และความเท่าเทียบในการจ้างงาน ความประพฤติของลูกจ้างที่ผิดหรือไม่เหมาะสม การล่วงละเมิดลูกจ้าง หรือการสื่อสารที่ไม่เหมาะสม การคุกคามจากนายจ้าง (พัชรินทร์ ขำวงษ์, 2554, หน้า 18)

2.1.8 ความเสี่ยงทางด้านกีฬา

ความเสี่ยงทางด้านกีฬา หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการใช้ทรัพย์สินนักกีฬาหรือ การรับรองการอนุมัติในทางที่ผิด การประพฤติที่ไม่เหมาะสมของสมาชิกใหม่ ความเสี่ยงจากผู้เชี่ยวชาญ ความไม่เหมาะสมในการช่วยเหลือทางการเงิน การประพฤติที่ไม่เหมาะสมทางเพศ (พัชรินทร์ ขำวงษ์, 2554, หน้า 18)

2.1.9 ความเสี่ยงในโครงสร้างนโยบายสถานศึกษา

ความเสี่ยงในโครงสร้างนโยบายสถานศึกษา หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจาก โครงสร้าง นโยบาย และระบบของสถานศึกษาที่ปรับเปลี่ยนไป เช่น การตั้งหน่วยงานใหม่ ๆ การสร้างเครือข่าย ต่าง ๆ ทำให้สิ้นเปลืองและเสี่ยงต่อการลงทุน (ธร สุนทรายุทธ์, 2550 อ้างถึงใน ดวงใจ ช่วยตระกูล, 2551, หน้า 35)

2.1.10 ความเสี่ยงต่อผลผลิตและการบริการ

ความเสี่ยงต่อผลผลิตและการบริการ (Products and Service Force) ได้แก่ ประสิทธิภาพ ของการให้บริการทางการศึกษา คุณภาพการให้บริการทางการศึกษา และคุณภาพของนักเรียนลงทุน (ธร สุนทรายุทธ์, 2550 อ้างถึงใน ดวงใจ ช่วยตระกูล, 2551, หน้า 37)

2.1.11 ความเสี่ยงทางด้านบุคลากร

ความเสี่ยงทางด้านบุคลากร หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากปริมาณและคุณภาพของบุคลากร ในสถานศึกษา หรือองค์กรธุรกิจต่าง ๆ เช่น ความทุ่มเทในการทำงาน และความซื่อสัตย์ต่อหน่วยงาน (ธร สุนทรายุทธ์, 2550 อ้างถึงใน ดวงใจ ช่วยตระกูล, 2551, หน้า 36) 2.1.12 ความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ

ความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของ บุคลากรในสถานศึกษา การมอบอำนาจ การกระจายอำนาจในการบริหารจัดการสถานศึกษาและการ ประชาสัมพันธ์ลงทุน (ธร สุนทรายุทธ์, 2550 อ้างถึงใน ดวงใจ ช่วยตระกูล, 2551, หน้า 34)

2.1.13 ความเสี่ยงด้านวัตถุทรัพยากร

ความเสี่ยงด้านวัตถุทรัพยากร หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากความพอเพียงและคุณภาพของ วัสดุอุปกรณ์ในสถานศึกษาลงทุน (ธร สุนทรายุทธ์, 2550 อ้างถึงใน ดวงใจ ช่วยตระกูล, 2551, หน้า 37)

2.3 ปัจจัยความเสี่ยง

		2.94	
ความเสี่ยงด้าน ปัจจัยความเสี่ยง	ด้านกลยุทธ์	ด้ำนการปฏิบัติการ	ด้านการเงิน
การรับนักศึกษาไม่ตรงตามเป้าหมาย	$\checkmark$		$\checkmark$
การเปลี่ยนแปลงขององค์กร ระเบียบต่าง ๆ	$\checkmark$	$\checkmark$	
พนักงานใหม่ขาดความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่		$\checkmark$	
การกระจายของสถานที่ที่ปฏิบัติงาน		$\checkmark$	
บุคลากรขาดความรู้ขาดทักษะในการปฏิบัติงาน		$\checkmark$	
การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด	$\checkmark$		
ขาดคู่มือในการปฏิบัติงาน		$\checkmark$	
การสื่อสารในองค์กรไม่มีประสิทธิภาพ		$\checkmark$	
การทำงานของพนักงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ		$\checkmark$	
การทำงานผิดพลาด		✓	
อุปกรณ์การเรียนการสอน ไม่พร้อม		$\checkmark$	
ขาดการถ่ายทอดความรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติงาน		$\checkmark$	
งานไม่มีผู้รับผิดซอบที่ชัดเจน		$\checkmark$	

ตารางที่ 2.2 ตารางแสดงปัจจัยความเสี่ยง กลยุทธ์ การปฏิบัติงาน การเงิน

2.3.1 ความเสี่ยงในแต่ละด้าน เป็นความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นมาจากปัจจัยภายนอก และปัจจัย ภายใน โดยปัจจัยความเสี่ยง มีผู้ให้คำนิยามดังนี้

เกษม ภู่เจริญธรรม (2549, หน้า 3) ให้นิยามว่า "ต้นเหตุ หรือสาเหตุของความเสี่ยง ที่จะทำให้ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้น อย่างไร และทำไม ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และ กำหนดมาตรฐานการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง" เช่น ความกดดันจากผู้บริหารความรู้ ความสามารถของบุคลากร ปริมาณขอการบันทึกรายการและจำนวนเอกสาร สภาพความเป็นจริง ทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงขององค์กร ระเบียบต่าง ๆ ของทางราชการ การกระจายของสถานที่ ที่ปฏิบัติงาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2556, หน้า 3) ให้คำจำกัดความว่า เป็นต้นเหตุหรือสาเหตุของความเสี่ยง ที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ตามขั้นตอนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัย ภายนอก ซึ่งองค์กรควรระบุสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนด

2.3.2 ปัจจัยภายนอก มีผู้ให้คำนิยามดังนี้

2.3.2.1 กระทรวงศึกษาธิการ (2556, หน้า 4) ให้นิยามไว้ว่า ปัจจัยภายนอกองค์กรที่มี อิทธิพลต่อความสำเร็จของวัตถุประสงค์ เป็นปัจจัยที่ผู้บริหารควบคุมโอกาสที่จะเกิดไม่ได้ เช่น ภัยธรรมชาติ ภาวะเศรษฐกิจ ภาวะทางการเมือง สังคม เทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลง กฎ ระเบียบ และ นโยบายต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ภาวการณ์แข่งขัน ภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ความขัดแย้ง ทางการเมือง

2.3.2.2 อัจฉรียา อนันตพงศ์, 2550 (อ้างถึงใน วนิดา ปอน้อย, ม.ป.ป., หน้า 12) จำแนก ประเภทของความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก มี 4 ประเภท คือ

 ความเสี่ยงจากการแข่งขัน (Competitive Risk) เช่น ความเสี่ยงจากการที่มีคู่ แข่งขันในลักษณะงานที่ใกล้เคียงกันเกิดขึ้นใหม่ ความเสี่ยงจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้ต้อง พัฒนาเพื่อแข่งขันกับเทคโนโลยีด้วย

 ความเสี่ยงจากผู้ขายหรือผู้ให้บริการ (Supplier Risk) เช่น บริษัทส่งมอบสินค้า หรือ บริการล่าช้ากว่ากำหนด หรือคู่สัญญาไม่ปฏิบัติตามสัญญา

3.) ความเสี่ยงจากกฎ ระเบียบ (Regulatory Risk) เช่น มีการเปลี่ยนแปลงกฎหมาย ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องต่าง ๆ

4.) ความเสี่ยงจากภาวะเศรษฐกิจ หรือการเมือง (Economic/Policy Risk) เช่น ความเสี่ยงจากการผันผวนของราคาน้ำมันทำให้ต้นทุนสินค้าเปลี่ยนแปลง ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลง ทางการเมือง 2.3.3 ปัจจัยภายใน

2.3.3.1 ดวงใจ ช่วยตระกูล (2551, หน้า 319) ปัจจัยภายใน คือ ปัจจัยที่องค์กรสามารถ ควบคุมได้แต่สามารถส่งผลกระทบหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุ เป้าหมาย ได้แก่ โครงสร้างองค์กร กระบวนการและวิธีการปฏิบัติงาน ความเพียงพอของข้อมูลและ เทคโนโลยีสำหรับการให้บริการ

2.3.3.2 อัจฉรียา อนันตพงศ์, 2550 (อ้างถึงใน วนิดา ปอน้อย, ม.ป.ป., หน้า 11) จำแนก ประเภทของ ความเสี่ยงจากปัจจัยภายใน มี 3 ประเภท คือ

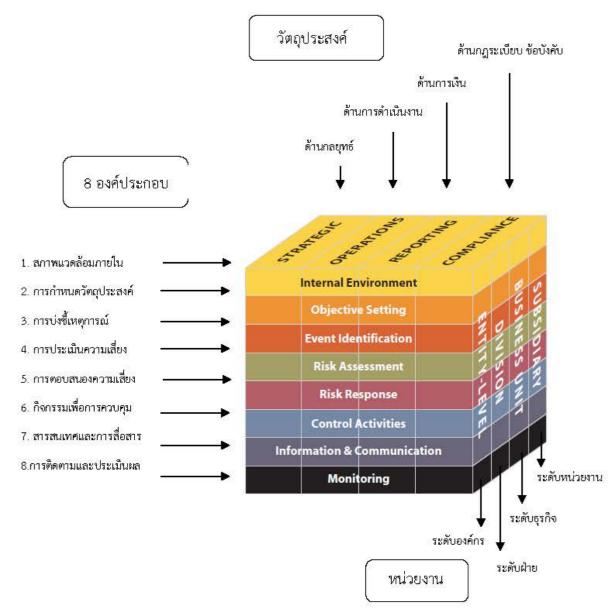
1.) ความเสี่ยงจากการเงิน (Financial Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพทางการเงิน เช่น งบประมาณในการดาเนินการไม่เพียงพอ หรือไม่เหมาะสม การขาดสภาพคล่องทางการเงิน

 ความเสี่ยงจากการดาเนินงาน (Operational Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากระบบ การปฏิบัติงาน การบริหารการดาเนินงาน รวมถึงระบบการบริหารบุคคล (Human Resource) เช่น การวางระบบการปฏิบัติงานในการรับช่วงงานไม่มีความต่อเนื่องสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ไม่พอเพียงหรือไม่เหมาะสมกับการใช้งานบุคลากรขาดความรู้/ขาดทักษะในการปฏิบัติงานและ การลดจำนวนบุคลากรภายในองค์กร

3.) ความเสี่ยงด้านนโยบายหรือกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยง (Policy/Strategic Risk) เช่น นโยบายของผู้บริหารแต่ละส่วนงานไม่มีความสอดคล้องกัน เพราะไม่คำนึงถึงนโยบายหรือ วิสัยทัศน์ในภาพรวมขององค์กรเป็นหลัก หรือเน้นกลยุทธ์เดิมโดยไม่มีการปรับกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับ สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป หรือการให้คู่สัญญาปฏิบัติงานที่สำคัญขององค์กร

2.4 องค์ประกอบของความเสี่ยง

กระทรวงศึกษาธิการ (2556, หน้า 7 - 9) ได้ส่งเสริมให้การบริหารความเสี่ยงและปฏิบัติที่ไปตาม หลักสากลอ้างอิงตามกรอบของ COSO มีขั้นตอนของการดำเนินการตามองค์ประกอบของการบริหาร ความเสี่ยงทั้งองค์กร COSO ERM ได้แก่

ภาพที่ 2.1 แผนภาพแสดงการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของ COSO ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). หน้า 8.

องค์ประกอบของกรอบงานการบริหารความเสี่ยงตามแนว COSO ERM มี 8 ด้าน สรุปสาระสำคัญของแต่ละองค์ประกอบ ได้ดังนี้

2.4.1 สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment)

สภาพแวดล้อมภายในองค์กรเป็นองค์ประกอบที่มีส่วนสำคัญในการกำหนดทิศทาง การบริหารความเสี่ยงขององค์กร เช่น วัฒนธรรมองค์กร นโยบายของผู้บริหาร

2.4.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)

การกำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยงต้องมีความสอดคล้องกับกลยุทธ์ของ องค์กร เพื่อวางแนวทางในการขจัดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน

2.4.3 การระบุเหตุการณ์ (Risk Identification)

การระบุปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอกรวมถึงเหตุการณ์ที่ต่อให้เกิดความเสี่ยง ที่ส่งผลกระทบ ต่อองค์กรทำให้องค์กรไม่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่น นโยบายการบริหารงาน การปฏิบัติงาน การเงิน ระบบสารสนเทศ ระเบียบ เพื่อให้ผู้บริหารสามารถ กำหนดแนวทางและนโยบายในการจัดการกับ ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้

2.4.4 การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

ระดับความของความเสี่ยง ประเมินจากโอกาส (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

- โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

- ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ปริมาณของความรุนแรงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากเกิด เหตุการณ์หรือความเสี่ยง

- ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) หมายถึง สถานะความรุนแรงของความเสี่ยงที่ได้

2.4.5 การจัดการตอบสนองความเสี่ยง (Risk Responses)

การจัดการตอบสนองความเสี่ยงจะกระทำเมื่อมีการประเมินระดับความเสี่ยงเรียบร้อยแล้ว โดยจะนำความเสี่ยงที่ประเมินได้ มาทำการหาแนวทางในการลดโอกาสของความเสี่ยง และผลกระทบ ของความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

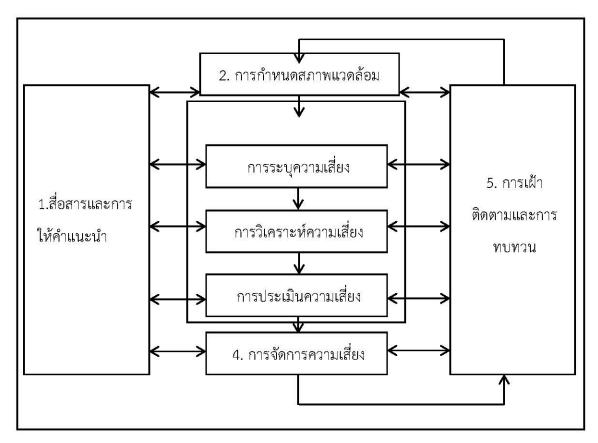
2.4.6 กิจกรรมควบคุม (Control Activities)

การกำหนดกิจกรรมและการปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อช่วยลดหรือควบคุมความเสี่ยงเพื่อ สร้างความมั่นใจว่าจะสามารถจัดการกับความเสี่ยงนั้นได้อย่างถูกต้องและทำให้การดำเนินงาน บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ป้องกันและลดระดับความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับที่องค์กร ยอมรับได้

2.4.7 สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

สารสนเทศและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นพื้นฐานที่สำคัญขององค์กรเพื่อพิจารณา การบริหารความเสี่ยงตามขั้นตอนปฏิบัติขององค์กร 2.4.8 การติดตามผล (Monitoring)

เพื่อให้องค์กรทราบว่าการดำเนินการจัดการความเสี่ยงมีประสิทธิภาพหรือไม่

2.5 กระบวนการการบริหารความเสี่ยง

ภาพที่ 2.2 แผนภาพแสดงกระบวนการบริหารความเสี่ยงตามแนวทาง ISO 31000 ที่มา: Carl Gibson. (2009) อ้างถึงใน ขนิษฐา ชัยรัตนาวรรณ. (2554). หน้า 426.

กระบวนการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงสากล ISO 31000 มี 5 ขั้นตอน

2.5.1 การสื่อสารและการให้คำแนะนำ (Communicate and Consult) แผนการสื่อสารและ การให้คำแนะนำ ควรจัดทำในขั้นตอนแรก แผนนี้จะระบุถึงประเด็นและผลที่ตามมา รวมถึงการจัดหา มาตรการในการจัดการความเสี่ยงต่าง ๆ

2.5.2 การกำหนดสภาพแวดล้อม (Establish the Context) การกำหนดสภาพแวดล้อมควรทำ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร สภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เช่น สังคม วัฒนธรรม การเมือง กฎหมาย ข้อบังคับ เทคโนโลยี การแข่งขันทางธุรกิจ สภาพแวดล้อมภายในที่มีผลต่อการบรรลุ วัตถุประสงค์ขององค์กร เช่น โครงสร้างองค์กร บทบาท หน้าที่ ภาระงานที่รับผิดชอบ กลยุทธ์ขององค์กร

2.5.3 การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เพื่อเป็นตัวช่วยในการตัดสินใจว่าความเสี่ยง ใดต้องมีการจัดระดับความสำคัญ ที่จะต้องทำการจัดการความเสี่ยง รวมไปถึงการพิจารณาถึงความเสี่ยง ต่อผลกระทบรวมต่อองค์กร เป็นการวิเคราะห์และจัดระดับของความเสี่ยง โดยการที่จะพิจารณาจาก โอกาสที่จะเกิด และผลกระทบ ในการจัดระดับความเสี่ยงจะนิยมการจัดระดับเป็นแบบ (Rating Scale) เช่น ระดับ 3 – 1 โดยที่ ระดับ 3 = มาก ระดับ 2 = ปานกลาง และระดับ 1 = น้อย หรือในบางองค์กร จะใช้ ระดับ 5 – 1 หรือ 10 – 1 เพื่อความละเอียดในการจัดระดับ

โอกาส (Likelihood) หมายถึง โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงนั้น ๆ

ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ความเสียหายที่เกิดจากเหตุการณ์ความเสี่ยงนั้น

การประเมินและการจัดระดับ อาจพิจารณาจาก เช่น ปริมาณงานมาก – น้อย ความซับซ้อนของ งานมาก – น้อย อัตราความผิดพลาดในงานกับความเสียหาย การสื่อสารในงานกับผลกระทบต่องาน

2.5.4 การจัดการความเสี่ยง (Treat the Risks) การหาทางในการจัดการความเสี่ยง ที่สามารถ ทำให้ความเสี่ยงอยู่ในการควบคุมได้ และยังเป็นการตัดสินใจที่จะหาความคุ้มค่าระหว่างต้นทุนและสิ่งที่ ลงทุนเพื่อจัดการความเสี่ยงเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับมา

Dorfman, 1997 (อ้างถึงใน ณัชธิญา ปัทมทัตตานนท์, 2553, หน้า 38) ได้กล่าวถึงกลยุทธ์ใน จัดการความเสี่ยง 4 กลยุทธ์คือ

2.5.4.1 Take การยอมรับความเสี่ยง คือ การไม่ทำการใด ๆ กรณีนี้ใช้กับความเสี่ยงที่มีน้อย ความน่าจะเกิดน้อยหรือเห็นว่าต้นทุนในการบริหารความเสี่ยงสูง โดยขออนุมัติหลักการรับความเสี่ยงไว้

2.5.4.2 Treat การลดความเสี่ยง คือ การลดโอกาสความน่าจะเกิดหรือความเสียหายโดย การจัดระบบการควบคุมเพื่อป้องกันการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการ รวมกับการกำหนดแผนสำรอง ในเหตุฉุกเฉิน

2.5.4.3 Terminate การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง คือการหยุดหรือการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมที่ เป็นความเสี่ยง เช่น งดทำขั้นตอนที่ไม่จำเป็นและจะนำมาซึ่งความเสี่ยง ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน และขอบเขตการดำเนินการ เป็นต้น

2.5.4.4 Transfer การกระจายหรือการถ่ายโอน คือ การลดโอกาสความน่าจะเป็นหรือ ลดความเสียหาย โดยการแบ่งโอนการหาผู้รับผิดชอบ ในความเสี่ยง การจ้างบุคคลภายนอก เป็นผู้ดำเนินการแทน และการจัดประกันภัย เป็นต้น

2.5.5 การเฝ้าติดตาม และการทบทวน (Monitor and Review) ควรมีการตรวจสอบเฝ้าระวัง เป็นประจำ จะเป็นช่วงเวลาหรือครั้งคราว ความรับผิดชอบในการคิดคามควรกำหนดไว้อย่างชัดเจน

องค์ประกอบของ ISO 31000	องค์ประกอบของ COSO ERM
การกำหนดสภาพแวดล้อม	สถาพแวดล้อมภายใน
	การกำหนดวัตถุประสงค์
การประเมินความเสี่ยง	การระบุเหตุการณ์
	การประเมินความเสี่ยง
การจัดการความเสี่ยง	การจัดการตอบสนองความเสี่ยง
	กิจกรรมควบคุม
การสื่อสารและการให้คำแนะนำ	สารสนเทศและการสื่อสาร
การเฝ้าติดตามและการทบทวน	การติดตามผล

ตารางที่ 2.3 ตารางเปรียบเทียบองค์ประกอบการบริหารความเสี่ยงของ ISO 31000 กับ COSO ERM

ที่มา: ขนิษฐา ชัยรัตนาวรรณ. (2554). หน้า 247.

Knight, 2009 and Michael Rasmussen, 2009 (อ้างถึงใน ขนิษฐา ชัยรัตนาวรรณ, 2554, หน้า 426) ได้กล่าวว่า "ISO 31000 เป็นมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงที่สามารถนำมาใช้กับได้ทุก องค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ ก็ตาม หรือไม่ว่าจะเป็นภาคอุตสาหกรรม ภาคธุรกิจ ภาครัฐและภาคเอกชน จุดเด่นของมาตรฐาน ISO 31000 นี้คือเป็นมาตรฐานในลักษณะของแนวปฏิบัติ (guideline) จึงง่ายต่อการปฏิบัติและสามารถนำไปดัดแปลงหรือประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับองค์กรแต่ละ องค์กรมากกว่าการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของ COSO ERM และยังเป็นมาตรฐานที่พยายาม นิยามคำที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง และหาแบบจำลองร่วมที่จะสามารถนำไปใช้ได้กับองค์กร ประเภทต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง"

Ali Samad-Khan, 2005 and Johan Haelterman, 2010 (อ้างอิงใน ขนิษฐา ชัยรัตนาวรรณ, 2554, หน้า 426) ได้กล่าวถึง COSO ERM ว่า "มีขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงที่ยุ่งยาก และซับซ้อน เกินไปทำให้ผู้ที่ใช้งานมีความเข้าใจสับสน และไม่ชัดเจน แนวทางการบริหารความเสี่ยงของ COSO ERM มีความเหมาะสมกับหน่วยงานที่เป็นภาคการเงิน การบัญชีที่ต้องการจะควบคุมกิจการภายใน เพื่อที่จะ ป้องกันการคุกคามที่จะเกิดขึ้นโดยมีการควบคุมเป็นหลัก"

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การบริหารความเสี่ยงตามแนวของ COSO ERM และ ISO 31000 มีองค์ประกอบที่คล้ายคลึงกันทั้งสิ้น จึงเห็นว่าการบริหารความเสี่ยงนั้น ทำเพียงอย่างใด อย่างหนึ่งก็เพียงพอ ซึ่งวิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางคู่มือการบริหารความเสี่ยง COSO ERM ที่กระทรวงศึกษาธิการออกมาเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

2.6 การวัดระดับความเสี่ยง

โอกาส	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4	ระคับ 5
ผลกระทบ	แทบไม่เกิดขึ้น	ไม่น่าจะเกิดขึ้น	เกิดขึ้น ได้ยาก	มีความเป็นไป ได้ที่จะเกิดขึ้น	เกิดอย่างแน่นอน
ระดับ 5	(5)	(10)	(15)	(20)	(25)
รุนแรงมากที่สุด	ความเสี่ยงต่ำ	ความเสี่ยงปานกลาง	ความเสี่ยงสูง	ความเสี่ยงสูงมาก	ความเสี่ยงสูงมาก
ระดับ 4	(4)	(8)	(12)	(16)	(20)
รุนแรงมาก	ความเสี่ยงต่ำมาก	ความเสี่ยงต่ำ	ความเสี่ยงปานกลาง	ความเสี่ยงสูง	ความเสี่ยงสูงมาก
ระดับ 3	(3)	(6)	(9)	(12)	(15)
รุนแรงปานกลาง	ความเสี่ยงต่ำมาก	ความเสี่ยงต่ำ	ความเสี่ยงต่ำ	ความเสี่ยงปานกลาง	ความเสี่ยงสูง
ระคับ 2	(2)	(4)	(6)	(8)	(10)
รุนแรงเล็กน้อย	ความเสี่ยงต่ำมาก	ความเสี่ยงต่ำมาก	ความเสี่ยงต่ำ	ความเสี่ยงต่ำ	ความเสี่ยงปานกลาง
ระดับ 1	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ไม่รุนแรง	ความเสี่ยงต่ำมาก	ความเสี่ยงต่ำมาก	ความเสี่ยงต่ำมาก	ความเสี่ยงต่ำ	ความเสี่ยงต่ำ

ตารางที่ 2.4 แผนภูมิแสดงระดับความเสี่ยง (Risk Assessment Matrix)

ที่มา: พัชรินทร์ ขำวงษ์. (2554). หน้า 31.

จากตารางสามารถแบ่งระดับความเสี่ยงได้ดั้งนี้

2.6.1 ความเสี่ยงสูงมาก เป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้ จะต้องดำเนินการแก้ไขทันที

2.6.2 ความเสี่ยงสูง เป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องได้รับความสนใจจากผู้บริหารและ จัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

2.6.3 ความเสี่ยงปานกลาง เป็นความเสี่ยงที่อยู่ในระดับที่พอยอมรับได้ ต้องมีการระบุ ความรับผิดชอบในการบริหารจัดการ และต้องมีการจัดการควบคุมความเสี่ยงเพื่อป้องกัน ไม่ให้เกิด การเคลื่อนย้ายไปยังความเสี่ยงในระดับที่ยอมรับไม่ได้

2.6.4 ความเสี่ยงต่ำ เป็นระดับที่ยอมรับได้ สามารถจัดการได้โดยใช้ขั้นตอนการปฏิบัติงานปกติ โดยไม่จำเป็นต้องมีการควบคุมความเสี่ยง

2.6.5 ความเสี่ยงต่ำมาก เป็นระดับที่ยอมรับได สามารถจัดการได้โดยใช้ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ปกติ โดยไม่จำเป็นต้องมีการควบคุมความเสี่ยง

2.7 ประโยชน์ของความเสี่ยง

การจัดการความเสี่ยงมีประโยชน์มาก มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ ของการบริหารความเสี่ยงไว้ดังนี้

2.7.1 อุษณา ภัทรมนตรี (2559, หน้า 8) กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยงไว้ 5 ข้อ

2.7.1.1 การสร้างความมั่นใจในความสำเร็จของกลยุทธ์ที่กำหนด องค์กรมีการบริหาร ความเสี่ยงมีแผนงานและวัตถุประสงค์ เป็นการเพิ่มโอกาสความสำเร็จขององค์กร และเพิ่มความมั่นใจ ให้กับกลยุทธ์

2.7.1.2 สร้างความมั่นใจในการเติบโตในระยะยาว มีการพิจารณาถึงวัตถุประสงค์และ เป้าหมายที่จะรักษาสมดุลของอัตราการเจริญเติบโตในระยะยาว ไม่ควรตั้งเป้าหมายอะไรที่สูงเกินไป

2.7.1.3 เป็นการบริหารเชิงรุก เป็นการที่รับทราบสัญญาณเตือนล่วงหน้า มีการป้องกันที่ ต้นเหตุ รวมถึงมีการเตรียมการที่จะรับมือกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นไว้ล่าวงหน้า

2.7.1.4 สร้างระบบสารสนเทศและการสื่อสารในองค์กร การบริหารความเสี่ยงในองค์กร ต้องได้รับ ความร่วมจากคนในองค์กรทุกฝ่าย ทุกระดับ ทำให้คนในองค์กรมีการสื่อสารซึ่งกันและกันสร้าง บรรยากาศการทำงาน การเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้มีระบบสารสนเทศและการสื่อสาร ในการแก้ไขปัญหา อาจจะทำให้ผู้บริหารมีโอกาสได้รับความคิดเห็น หรือแนวทางใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น

2.7.1.5 สร้างความมั่นใจในการปฏิบัติและเปิดเผยตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

2.8. การควบคุมภายใน

2.8.1 สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ม.ป.ป., หน้า 2 – 3) ให้ความหมายของการควบคุม ภายในว่า กระบวนการที่ผู้กำกับดูแลฝ่ายบริหารและบุคลากรทุกระดับของหน่วยรับตรวจกำหนดให้มีขึ้น เพื่อให้มีความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานจะบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

8.1.1 การดำเนินงาน (Operation: O) หมายถึงการบริหารจัดการ การใช้ทรัพยากรให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมถึงการดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันหรือ ลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลืองหรือการทุจริตของหน่วยรับตรวจ

8.1.2 การรายงานทางการเงิน (Financial: F) หมายถึง รายงานทางการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อ ใช้ภายในและภายนอกหน่วยรับตรวจ เป็นไปอย่างถูกต้อง เชื่อถือได้ และทันเวลา

8.1.3 การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง (Compliance: C) ได้แก่ การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินงานของ หน่วยรับ

2.9 ธรรมาภิบาล การกำกับดูแลกิจการที่ดี

2.9.1 พระสกล ฐานธมุโม (2556, หน้า 13) ได้ให้ความหมายของหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) มาจากคำว่า ธรรมะ + อภิบาล หมายความว่า หลักการบริหารจัดการบ้านเมือง และสังคมที่ดี ประกอบด้วยหลักพื้นฐาน 6 ประการ ดังนี้

2.9.1.1 หลักนิติธรรม ได้แก่ การตรากฎหมาย กฎข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับทั้งผู้ออกกฎและผู้ปฏิบัติตาม ตลอดจนทุกคนในสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมาย

2.9.1.2 หลักคุณธรรม ได้แก่ การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบ ตลอดจนมีความซอบธรรมในการใช้อำนาจ

2.9.1.3 หลักความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษา ที่เข้าใจง่ายประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก เปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้อง รวดเร็ว ไม่บิดเบือนหรือ ปิดบัง

2.9.1.4 หลักความมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ทุกคนในสังคมมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ เราทำทั้งร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไข และร่วมรับผิดชอบ

2.9.1.5 หลักความรับผิดชอบตรวจสอบได้ นอกจากจะต้องมีความรับผิดชอบแล้วยังต้อง สร้างกระบวนการให้หน่วยงานต่าง ๆ มาตรวจสอบได้ว่าการทำงานของเราโปร่งใสจริง

2.9.1.6 หลักความคุ้มค่าได้แก่การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์ สูงสุด คุ้มเงิน คุ้มเวลา คุ้มแรงงาน

2.10 ทฤษฎีโครงสร้างองค์กร

2.10.1 สมคิด บางโม, 2553 (อ้างถึงใน เกษวลี สังขทิพย์, 2556, หน้า 21 - 23) โครงสร้างองค์กร คือ ภาพรวมของหน่วยงานและความสัมพันธ์ขององค์กร ซึ่งมีโครงสร้าง 4 แบบ คือ โครงสร้างแบบงานหลัก โครงสร้างแบบงานหลักและงานที่ปรึกษา โครงสร้างแบบหน้าที่การงานเฉพาะ และโครงสร้างแบบเมทริกซ์

2.10.1.1 โครงสร้างองค์กรแบบงานหลัก แบ่งตามลักษณะหน่วยงานย่อยแต่ละภารกิจของ องค์กร มีลักษณะไม่ซับซ้อน ไม่มีที่ปรึกษาหรือกรรมการ เป็นการจัดองค์กรของ ห้างหุ้นส่วนขนาดเล็ก

2.10.1.2 โครงสร้างองค์กรแบบงานหลักและงานที่ปรึกษา มีที่ปรึกษาคอยช่วยเหลือและ ให้คำแนะนำในการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้บริหาร แต่อาจจะเกิดความขัดแย้ง ระหว่างผู้บริหารกับที่ปรึกษาได้

2.10.1.3 โครงสร้างองค์กรแบบหน้าที่การงานเฉพาะ เป็นการแบ่งแยกงานออกไปตาม ประเภทของงานแต่ละหน่วยงานที่มีอำนาจเด็ดขาด เหมาะสำหรับบริษัทขนาดกลาง 2.10.1.4 โครงสร้างองค์กรแบบเมทริกซ์ เป็นการผสมผสานโครงสร้างองค์กรแบบต่าง ๆ เข้าด้วยกัน โดยจัดหน่วยงานตามหน้าที่ สมาชิกจะมาจากการรวบรวมจากแผนกต่าง ๆ อยู่ภายใต้ ผู้บริหารโครงการ ผู้บริหารโครงการจะต้องรับผิดชอบต่อความสำเร็จของโครงการ และเมื่อเสร็จโครงการ สมาชิกจะกลับไปยังแผนกเดิม

จากการทบทวนวรรณกรรมทั้งหมด พบว่าปัจจัยความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับวิทยาลัยใน กำกับมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง ควรมีการบริหารความเสี่ยงที่ดี การควบคุมภายในที่ดี มีแผนใน การปฏิบัติแต่ละขั้นตอน เพื่อเป็นแนวทางในการขจัดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นให้อยู่ในระดับที่วิทยาลัยๆ ยอมรับได้ โดยการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยๆ ต้องการพัฒนาความเสี่ยงตามหลักของ COSO ERM จะส่งผลให้สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการจึงทำให้การบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยๆ มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

จากการศึกษา การบริหารความเสี่ยง กรณีศึกษา วิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือ และได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อ นำมาวิเคราะห์ โดยมีการศึกษาดังนี้

3.1 กรอบแนวความคิด

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพประกอบด้วย ดังนี้

3.1.1 ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยความเสี่ยงประกอบด้วย จำนวนนักศึกษาที่สมัครเข้าเรียนไม่ตรง ตามเป้าหมาย การเปลี่ยนแปลงขององค์กร ระเบียบต่าง ๆ พนักงานใหม่ขาดความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่ งานที่รับผิดชอบ การกระจายพื้นที่ที่ปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด ขาดคู่มือใน การปฏิบัติงาน การสื่อสารในองค์กรไม่มีประสิทธิภาพ อัตราการหมุนเวียนของบุคลากร ทรัพยากร การเรียนการสอนไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา การทำงานของพนักงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ งานไม่มี ขอบเขตที่ชัดเจน

3.1.2 ตัวแปรตาม คือ การบริหารความเสี่ยงตามแนวทาง COSO ERM มี 8 ขั้นตอน คือ
 1) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การระบุเหตุการณ์ 4) การประเมิน
 ความเสี่ยง 5) การจัดการตอบสนองความเสี่ยง 6) กิจกรรมควบคุม 7) สารสนเทศและการสื่อสาร และ
 8) การติดตามผล

3.2 วิธีการวิจัย

3.2.1 ศึกษาที่มาและความสำคัญ

3.2.2 ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย:

- แนวคิดและทฤษฎีความเสี่ยง
- ประเภทของความเสี่ยง
- ปัจจัยความเสี่ยง

- การบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของ COSO ERM และกระบวนการบริหารความเสี่ยง ตามมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงสากล ISO 31000

- การวัดระดับของความเสี่ยง

- กลยุทธ์การขจัดความเสี่ยง

- การควบคุมภายใน

- ธรรมาภิบาล การกำกับดูแลกิจการที่ดี

3.2.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ก) ประชากร คือ ผู้บริหาร อาจารย์ และพนักงานฝ่ายสนับสนุน รวม 38 คน รวมทั้ง นักศึกษาภายใต้หลักสูตรของวิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง

ข) กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ผู้บริหาร อาจารย์ และพนักงานฝ่าย สนับสนุน มีเกณฑ์การเลือก คือ หัวหน้าฝ่ายงานแต่ละฝ่าย และพนักงานที่ปฏิบัติงาน 2 ปีขึ้นไป สำหรับการสุ่มนักศึกษาใช้วิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) มีเกณฑ์การเลือก คือ นักศึกษาที่ กำลังศึกษาชั้น ปีที่ 2 ขึ้นไป เพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 อาจยังไม่ทราบถึงปัจจัยความเสี่ยง

ดังนั้น จึงสัมภาษณ์ผู้บริหาร อาจารย์ และพนักงานฝ่ายสนับสนุนที่ตรงตามเกณฑ์ รวม 19 คน และนักศึกษาจำนวน 30 คน รวมทั้งสิ้น 57 คน

3.2.4 เครื่องมือและวิธีการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ซึ่งจะทำให้ผู้ที่ถูกสัมภาษณ์แสดงทัศนคติต่าง ๆ นอกเหนือจากคำพูด รวมทั้งสามารถสังเกต พฤติกรรม ปฏิกิริยา และท่าทางต่าง ๆ

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

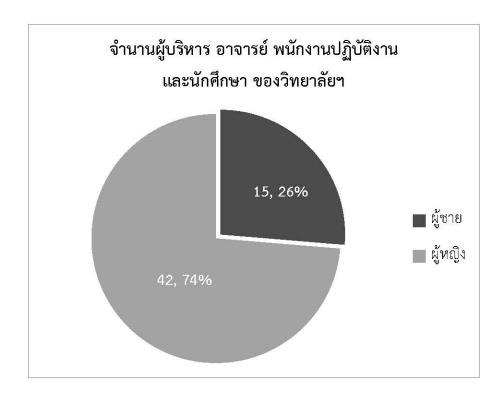
วิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจัดระเบียบข้อมูล การจัดกลุ่มข้อมูล การสังเคราะห์ข้อมูล การสรุปประเด็นสำคัญ และการแปลความหมายเพื่อตอบปัญหา การวิจัย (วรภูริ มูลสิน, 2553, หน้า 14 - 15)

3.2.6 จัดทำตารางแสดงความเสี่ยง

บทที่ 4 ผลการศึกษาวิจัย

การศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยง กรณีศึกษา วิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบวิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัย ของรัฐแห่งหนึ่ง

จากการสอบถามผู้บริหาร อาจารย์ พนักงานปฏิบัติงาน และนักศึกษา รวมทั้งสิ้น 57 คน แบ่งเป็นผู้ชายจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 26 ของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด และเป็นผู้หญิงจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 74 ของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด

ภาพที่ 4.1 แสดงจำนวนผู้บริหาร อาจารย์ พนักงานปฏิบัติการและนักศึกษาของวิทยาลัยฯ

4.1 ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

วิเคราะห์ประเภทความเสี่ยง

4.1.1 จากการสัมภาษณ์ประเภทความเสี่ยงมีทั้งหมด 10 ประเภท คือ

- ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์
- ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน
- ความเสี่ยงด้านการเงิน
- ความเสี่ยงด้านความปลอดภัย
- ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ
- ความเสี่ยงด้านภาพลักษณ์องค์กร
- ความเสี่ยงด้านการเรียนการสอน
- ความเสี่ยงด้านการวิจัย
- ความเสี่ยงด้านการบริหารวิชากร
- ความเสี่ยงด้านการสื่อสาร / เทคโนโลยี

4.1.2 เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงในด้านกลยุทธ์ ของวิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐ

แห่งหนึ่ง จากการสัมภาษณ์ มีสาเหตุต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง มี 2 ประการ ดังนี้

- 1.) มีความเสี่ยงที่นักศึกษาสมัครเรียนไม่ตรงตามที่เป้าหมายกำหนด
- 2.) พนักงานขาดความเข้าใจในการนำแผนกลยุทธ์มาปรับใช้
- 4.1.2.1 จากการสัมภาษณ์ผลกระทบจากความเสี่ยงที่เกิดขึ้น
  - 1.) งบประมาณรายรับรายจ่ายที่ตั้งเป้าหมายไว้ไม่เป็นไปตามแผน
  - 2.) การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผนกลยุทธ์
  - 3.) เสียเวลาในการทำงาน
- 4.1.2.2 มีวิธีลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้น 5 วิธี คือ
  - 1.) การจัดประชาสัมพันธ์มากขึ้น เพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์ เช่น

FAECBOOK

- 2.) มีการทำการตลาดมากขึ้น
- 3.) ใช้อาจารย์ภายใน จัดการเรียนการสอนร่วมกันในวิชาเดียวกัน
- 4.) เพิ่มระยะเวลาในการรับสมัคร
- 5.) ศึกษาแนวโน้มความต้องการของผู้เรียน

4.1.3 เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงในด้านการปฏิบัติการ ของวิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัย ของรัฐแห่งหนึ่ง จากการสัมภาษณ์ มีสาเหตุต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง มี 8 ประการ ดังนี้

 การประสานงานของแต่ละพื้นที่และการทำเอกสารต่าง ๆ ทำให้งานในหน้าที่เกิด ความล่าช้า การประสานงานแต่ละหน่วยงานของวิทยาลัยฯ ขาดความคล่องตัว ขาดการสื่อสารที่มี ประสิทธิภาพ

 2.) มีการเปลี่ยนแปลงพนักงานเข้า – ออก การทำงานผิดพลาด ทำให้เอกสารเวลา ผิดพลาดต้องเสียเวลาในการส่งเอกสารตีกลับไป

3.) บุคลากรขาดศักยภาพ

 4.) ทำให้การทำงานหรือทำเอกสาร เกิดความล่าช้า เช่น การขอหนังสือใน การสัมภาษณ์หรือหนังสือขอบคุณในการให้สัมภาษณ์เกิดความล่าช้า ความล่าช้าในการถ่ายทอดแผนงาน สู่ผู้ปฏิบัติงาน ไม่มีปฏิทินการศึกษาที่ชัดเจนและแจ้งล่วงหน้าก่อนเพียงไม่กี่เดือน เช่น การวางแผนใน การสอบช่วงวันสงกรานต์ การบอกตารางเรียนทีละ 1 ภาคเรียน การสอบประมวลความรู้ที่แจ้งนักศึกษา ไม่ถึง 1 เดือน

5.) ทรัพยากรการเรียนการสอนไม่เพียงพอ โสตทัศนูปกรณ์ในห้องเรียนไม่พร้อม คอมพิวเตอร์เปิดแผ่นงานไม่ได้ ไมโครโฟนใช้ไม่ได้ โปรเจคเตอร์ใช้ไม่ได้

6.) ลักษณะงานไม่ต้องกับตำแหน่งของหน้าที่การปฏิบัติงาน

7.) ขาดคู่มือในการปฏิบัติงานแต่ละขอบเขตงาน

8.) รายชื่อพนักงานตกการสำรวจ

4.1.3.1 ผลกระทบจากความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

1.) ความล่าช้าของงาน เกิดความเสียหายด้านระยะเวลาและทรัพยากร

2.) การประสานงานภายในไม่มีประสิทธิภาพ

 จากการสื่อสารการถ่ายทอดนโยบาย ทำให้การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามกำหนด นักศึกษาตกค้าง นักศึกษาไม่จบตามระยะเวลาการศึกษา

4.) การสิ้นเปลืองทรัพยากร เพิ่มระยะเวลาในการดำเนินงาน

5.) การเรียนการสอนไม่ได้ประสิทธิภาพอย่างเต็มที่

- 6.) นักศึกษาวางแผนงานยากเนื่องจากปฏิทินการศึกษาที่ไม่ค่อยชัดเขน
- 4.1.3.2 มีวิธีลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้น มี 5 วิธี คือ

1.) ควรมีการติดตาม ทวงถาม ถึงงานที่มอบหมาย เนื่องจากความล่าช้าของงาน

2.) มีการตรวจเช็คอุปกรณ์การเรียนการสอน เพิ่มความละเอียดในการตรวจสอบ

3.) ควรมีคู่มือในการปฏิบัติงาน และสอนงานให้กับพนักงานใหม่เพื่อให้งานเดินไปได้ ต่อเนื่อง 4.) ควรมีการจัดอมรมเพื่อเพิ่มศักยภาพแก่พนักงาน

5.) ควรมีผู้ที่คอยประสานงานกับนักศึกษาที่ชัดเจนสามารถตอบคำถามได้

4.1.4 เหตุการณ์ที่ท่านคิดว่าก่อให้เกิดความเสี่ยงในด้านการเงิน ของวิทยาลัยในกำกับ มหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง จากการสัมภาษณ์ มีสาเหตุต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง มี 8 ประการ ดังนี้

1.) การที่มีคนมาสมัครเรียนไม่เท่ากับเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทำให้งบประมาณไม่เพียงพอ

2.) การเบิกจ่ายเงินเกิดความล่าซ้า

4.1.4.1 ผลกระทบจากความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

1.) งบประมาณไม่เพียงพอกับที่คาดการณ์ไว้

2.) การเบิกจ่ายเงินมีความล่าซ้า

4.1.4.2 มีวิธีลดความเสี่ยง มี 2 วิธี คือ

1.) หารายได้ทางอื่น เช่น การบริการวิชาการ

2.) ควรมีการวางแผนในการเบิกเงินและเตรียมเอกสารอย่างน้อย 15 – 30 วัน

4.2 คำอธิบายความเสี่ยง

ตารางที่ 4.1 แสดงคำอธิบายความเสี่ยง

ประเภทความเสี่ยง	ปัจจัยความเสี่ยง	ความเสี่ยง	ค้าอธิบาย
ความเสี่ยงด้าน	จำนวนนักศึกษาที่	งบประมาณรายรับ	การรับนักศึกษาไม่ได้ตามจำนวนที่
กลยุทธ์	รับเข้าเรียนไม่เป็นไป	รายจ่ายที่ตั้งเป้าหมาย	ตั้งเป้าหมายไว้ ส่งผลกระทบต่อรายรับที่
	ตามเป้าหมาย	ไว้ไม่เป็นไปตามแผน	วางแผนไว้
	พนักงานขาดความ	การปฏิบัติงานไม่	พนักงานขาดความเข้าใจในการนำแผน
	เข้าใจในการนำแผน	เป็นไปตามแผนกลยุทธ์	กลยุทธ์มาใช้ทำให้การปฏิบัติงานไม่
	กลยุทธ์มาใช้		เป็นไปตามแผนกลยุทธ์
ความเสี่ยงด้าน	อัตราการหมุนเวียน	การบริการ /	บุคลากรในองค์กรมีการเปลี่ยนแปลง
การปฏิบัติการ	ของพนักงานวิทยาลัย	การทดแทนงาน	การประสานงานไม่ต่อเนื่อง
	การปฏิบัติงานขาด	งานในหน้าที่เกิดความ	ไม่มีคู่มือในการปฏิบัติงานให้กับพนักงาน
	ความต่อเนื่อง	ล่าซ้า	ใหม่ ส่งผลให้พนักงานใหม่ที่ขาดความรู้
			ความเข้าใจในงาน ทำงานในหน้าที่
			ออกมาอย่างล่าซ้า
	ความสับสนของ	การประสานงานไม่มี	ความสับสนต่อหน้าที่ ตำแหน่ง ของแต่
	ลักษณะโครงสร้างของ	ประสิทธิภาพ	ละคนส่งผลให้การประสานงานไม่มี
	องค์กร		ประสิทธิภาพ
	การสื่อสารในองค์กร	ระบบบัญซีที่ต้องการไม่	การติดต่อประสานงานเพื่อขอเข้ารับ
	ไม่มีประสิทธิภาพ	เป็นไปตามเวลาที่	ข้อมูลประกอบในการทำระบบบัญซี ขาด
		ต้องการ	การสื่อสารระหว่างพนักงานในการ
			ประสานงาน ทำให้ได้ข้อมูลล่าซ้า
		การประสานงานแต่ละ	การติดต่อสื่อสาร หรือการจัดส่งเอกสาร
		หน่วยงานของวิทยาลัย	ขาดความคล่องตัว
		ขาดความคล่องตัว	
		การถ่ายทอดนโยบาย	การถ่ายทอดนโยบายจากระดับสูงสู่
		จากระดับสูงสู่ระดับล่าง	ระดับล่าง ยังไม่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้
			เข้าใจนโยบายและการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

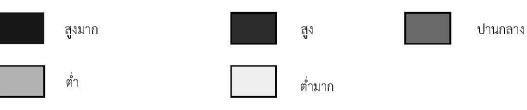
ประเภทความเสี่ยง	ปัจจัยความเสี่ยง	ความเสี่ยง	คำอธิบาย
ความเสี่ยงด้าน	การทำงานของ	การตกสำรวจรายชื่อ	รายชื่ออาจารย์ตกสำรวจ
การปฏิบัติการ (ต่อ)	เจ้าหน้าที่ไม่มี	นักศึกษาไม่จบตาม	เอกสารต่าง ๆ ที่นักศึกษาขอให้วิทยาลัย
(	ประสิทธิภาพ	ระยะเวลาการศึกษา	ทำเรื่องให้ล่าช้า เช่นหนังสือขอสัมภาษณ์
			หนังสือขอคุณการสัมภาษณ์
	การทำงานผิดพลาด	การสิ้นเปลืองทรัพยากร	ความผิดพลาดในเอกสารการทำงานทำให้
		เพิ่มระยะเวลาในการ	เสียเวลาในการแก้ไข และสิ้นเปลือง
		ดำเนินงาน	ทรัพยากร
	อุปกรณ์การเรียนการ	การเรียนการสอน ไม่ได้	เอกสารประกอบการเรียน ตัวหนังสือไม่
	สอน ไม่พร้อม	มีประสิทธิภาพ	ชัดเจน
			อุปกรณ์ภายในห้องเรียนไม่พร้อม
	ไม่มีปฏิทินการศึกษา	การวางแผนของนักศึกษา	ปฏิทินการศึกษาไม่ชัดเจน และมีการ
	ที่ชัดเจน		เปลี่ยนแปลงบ่อยทำให้การวางแผน
			ต่าง ๆของนักศึกษาเป็นไปได้ยาก
ความเสี่ยงด้าน	นักศึกษารับเข้าเรียน	งบประมาณไม่เพียงพอ	นักศึกษาไม่เป็นไม่ตามเป้าหมายที่วางไว้
การเงิน	ไม่เป็นไปตาม		ส่งผลให้งบประมาณที่ตั้งเป้าไว้มีไม่
	เป้าหมาย		เพียงพอ

โอกาส ผลกระทบ	ระดับ 1 แทบไม่เกิดขึ้น	ระดับ 2 ไม่น่าจะเกิดขึ้น	ระดับ 3 เกิดขึ้น ได้ยาก	ระดับ 4 มีความเป็น ไป ได้ที่จะเกิดขึ้น	ระดับ 5 เกิดอย่างแน่นอน
ระดับ 5	(5)	(10)	(15)	(20)	(25)
รุนแรงมากที่สุด	ความเสี่ยงต่ำ	ความเสี่ยงปานกลาง	ความเสี่ยงสูง	ความเสี่ยงสูงมาก	ความเสี่ยงสูงมาก
ระดับ 4	(4)	(8)	(12)	(16)	(20)
รุนแรงมาก	ຄວາມເສີ່ຍงຕ່ຳມາກ	ความเสี่ยงต่ำ	ความเสี่ยงปานกลาง	ความเสี่ยงสูง	ความเสี่ยงสูงมาก
ระดับ 3	(3)	(6)	(9)	(12)	(15)
รุนแรงปานกลาง	ความเสี่ยงต่ำมาก	ความเสี่ยงต่ำ	ความเสี่ยงต่ำ	ความเสี่ยงปานกลาง	ความเสี่ยงสูง
ระดับ 2	(2)	(4)	(6)	(8)	(10)
รุนแรงเล็กน้อย	ความเสี่ยงต่ำมาก	ความเสี่ยงต่ำมาก	ความเสี่ยงต่ำ	ความเสี่ยงต่ำ	ความเสี่ยงปานกลาง
ระดับ 1	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ไม่รุนแรง	ຄວານເສີ່ຍงຕ່ຳນາກ	ຄວາມເສີ່ຍงຕ່ຳນາກ	ความเสี่ยงต่ำมาก	ความเสี่ยงต่ำ	ความเสี่ยงต่ำ

ตารางที่ 4.2 แผนภูมิแสดงระดับความเสี่ยง (Risk Assessment Matrix)

ที่มา: พัชรินทร์ ขำวงษ์. (2554). หน้า 31.

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง

4.3 การประเมินความเสี่ยง

ตารางที่ 4.3 ตารางประเมินความเสี่ยง

ประเภทความ			การประเม็	นความเสี่ยง	ระดับ		การขจัดความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
เสี่ยง	ปัจจัยความเสี่ยง	ความเสี่ยง	โอกาส	ผลกระทบ	ความเสี่ยง*	กลยุทธ์วิทยาลัยฯ	ผลที่ได้จากการวิจัย		
ความเสี่ยง ด้านกลยุทธ์	<u>กระบวนการ</u> - จำนวนนักศึกษา ที่สมัครเข้าเรียนไม่เป็นไปตาม เป้าหมาย	งบประมาณรายรับรายจ่าย ที่ตั้งเป้าหมายไว้ไม่เป็นไป ตามแผน	5	5	25 สูงมาก	- ประชาสัมพันธ์ รอบ ๆ วิทยาลัย และในสื่อออนไลน์ ต่าง ๆ	ประซาสัมพันธ์ในวงกว้างมากขึ้น เพื่อให้ คนรู้จักวิทยาลัยและหลักสูตรที่เปิดสอน มากขึ้น	ผู้อำนวยการวิทยาลัย/ รองผู้อำนวยการฝ่าย วิชาการและวิจัย	สร้างหลักสูตรที่มี ความแตกต่างจาก สถาบันอื่น
	<u>บุคลากร</u> - พนักงานขาดความ เข้าใจในการนำแผนกลยุทธ์มาใช้	การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตาม แผนกลยุทธ์	4	3	12 ปานกลาง	1	ควรจัดให้มีการประชุม เพื่อให้พนักงาน เข้าในแผนกลยุทธ์	ผู้อำนวยการวิทยาลัย / รองผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหารและแผนงาน	
ความเสี่ยง ด้านการ ปฏิบัติการ	<u>บุคลากร</u> - อัตราการหมุนเวียน ของบุคลากร	การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตาม เป้าหมาย	5	4	20 สูงมาก	_	 ควรมีการสัมภาษณ์ถึงเหตุผลในการ ลาออกอย่างแท้จริง ทบทวนนโยบายการบริหารงาน ของ ผู้บริหาร 	ผู้อำนวยการวิทยาลัย/ รองผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหารและแผนงาน	เช่น นโยบายการ ทำงานควรชัดเจน ส่งผลให้ทิศทางการ ทำงานไม่ชัดเจน
	<u>บุคลากร</u> - การปฏิบัติงานขาด ความต่อเนื่อง	งานในหน้าที่เกิดความล่าซ้า	3	2	6 ต่ำ	-	1. จัดทำคู่มือในการปฏิบัติงาน ทุกขอบเขตงาน 2. จัดปฐมนิเทศพนักงานใหม่	รองผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหารและแผนงาน	 บาดคู่มือปฏิบัติงาน พนักงานใหม่ขาด ความรู้ ความเข้าใจใน หน้าที่
	<u>กระบวนการ</u> - ขอบเขตการ ปฏิบัติงานไม่ซัดเจน	การประสานงานไม่มี ประสิทธิภาพ	4	3	12 ปานกลาง	_	 จัดทำขอบเขตงานตามหน้าที่ให้ ชัดเจน เป็นลายลักอักษร จัดอมรมถึงขอบเขตงานและ อธิบาย โครงส์รางของวิทยาลัยฯ มีการติดตามการปฏิบัติงาน 	ผู้อำนวยการวิทยาลัย / รองผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหารและแผนงาน	ควรมีการประชุมใน แต่ละฝ่ายงาน เพื่อ เพิ่มความเข้าใจใน ขอบเขตงาน

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ประเภทความ			การประเม็	่นความเสี่ยง	ระดับ		การขจัดความเสี่ยง		
เสี่ยง	ปัจจัยความเสี่ยง	ความเสี่ยง	โอกาส	ผลกระทบ		กลยุทธ์วิทยาลัยฯ	ผลที่ได้จากการวิจัย	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
ความเสี่ยง ด้านการ ปฏิบัติการ (ต่อ)	<u>กระบวนการ</u> - การสื่อสารใน วิทยาลัยฯ ไม่มีประสิทธิภาพ	การประสานงานแต่ละ หน่วยงานของวิทยาลัยฯ ขาดความคล่องตัว พนักงานอาจเข้าใจข้อมูล	4	3	12 ปานกลาง 16	เป็นลายลักษณ์ อักษร	ความเข้าใจที่ตรงกัน	ผู้อำนวยการวิทยาลัย / รองผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหารและแผนงาน / รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการและวิจัย	 วิทยาลัยฯ มี หลายพื้นที่ ทำให้ การจัดส่งเอกสาร ต่าง ๆ เกิดความล่าซ้า:
	<u>กระบวนการ</u> - การทำงานของ พนักงานไม่บรรลุตาม วัตถุประสงค์	มิดพลาด 1. การตกสำรวจรายชื่อ 2. นักศึกษาไม่จบตาม ระยะเวลาการศึกษา	5	5	สูง 25 สูงมาก		 ปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มี ประสิทธิภาพ มีการพัฒนาระบบการปฏิบัติในแต่ละ ขอบเขตงานอย่างชัดเจน ควรกำหนดดัชนีวัดผลการปฏิบัติงาน ของพนักงานแต่ละบุคคล 	รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการและวิจัย / หัวหน้าส่วนงานวิชาการ	เช่น 1. การตกสำรวจ ชื่อทำให้พนักงานไม่ ได้รับข่าวสาร 2.การทำจดหมายขอ สัมภาษณ์ล่าช้าส่งผล ให้นักศึกจบ การศึกษาล่าช้า 3. การทำงาน ผิดพลาดทำให้ สิ้นเปลืองทรัพยากร และเพิ่มระยะในการ ดำเนินงาน

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ประเภทความ			การประเม็	่นความเสี่ยง	ระดับ	การขจัดความเสี่ยง			
เสี่ยง	ปัจจัยความเสี่ยง	ความเสี่ยง	โอกาส	ผลกระทบ		กลยุทธ์วิทยาลัยฯ	ผลที่ได้จากการวิจัย	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
ความเสี่ยง	<u>ระบบงาน</u> - ทรัพยากรในการ	การเรียนการสอน				1. มีการตรวจสอบ	1. ต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ	ผู้ดูแลหลักสูตรประจำแต่	1. โสตทัศนูปกรณ์
ด้านการ	เรียนการสอนไม่เพียงพอต่อ	ไม่มีประสิทธิภาพ			150407		2. การจัดหาเงินโดยการบริการวิซาการ	ละพื้นที่	ไม่พร้อมต่อการเรียน
	จำนวนนักศึกษา		4	5		 .มีปฏิทินการ เรียนการสอน หรือ 	3. ควรจัดทำปฏิทินการศึกษาและ		การสอน
					មិរកា ហ		กำหนดการต่าง ๆ ให้ครบถ้วนและ		2. การไม่มีปฏิทิน
(ต่อ)							ล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ปีการศึกษา		การศึกษาที่ซัดเจน
ความเสี่ยง	<u>ระบบงาน</u> - นักศึกษามาสมัคร	รายได้ไม่เพียงพอ			25		ต้องจัดงบกระแสเงินสด และมีการ	ผู้อำนวยการวิทยาลัย/	
ด้านการเงิน	เข้าเรียนน้อยกว่าเป้าหมายที่		5	5	No. of the second second	-	ประมาณการเงินสด	ผู้รับผิดซอบฝ่ายการตลาด	
	กำหนด				สูงมาก			และประซาสัมพันธ์	

หมายเหตุ ระดับความเสี่ยง ให้ดูในตารางที่ 4.2

4.4 สรุปจากตารางประเมินความเสี่ยง

จากตารางข้างต้นสรุปได้ว่า ปัจจัยความเสี่ยงที่สำคัญมากที่สุดของความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ คือ การนักศึกษาสมัครเข้าเรียนไม่เป็นไม่ตามเป้าหมาย ควรมีการประชาสัมพันธ์ในวงกว้างมากขึ้นเพื่อให้คน รู้จักกับวิทยาลัยๆ รู้จักหลักสูตร และควรมีการสร้างความแตกต่างของหลักสูตรจากสถาบันอื่น

ปัจจัยความเสี่ยงที่สำคัญมากที่สุดของความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน คือ การทำงานของ บุคคลากรไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ การลาออกของบุคลากร ทรัพยากรการเรียนการสอนไม่เพียงพอต่อ นักศึกษา ควรมีการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบการปฏิบัติงานในแต่ละ ขอบเขตงาน มีการกำหนดดัชนีซี้วัดผลการปฏิบัติงานของพนักงานแต่ละบุคคล และควรทำปฏิทิน การศึกษาและแจ้งนักศึกษาล่วงหน้า อย่างน้อย 1 ปีการศึกษา ในด้านขอบเขตการปฏิบัติงานไม่ชัดเจน การสื่อสารในองค์กรไม่มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ควรจัดทำขอบเขตงานแต่ละหน้าที่เป็นลาย ลักษณ์อักษร จัดอบรมถึงขอบเขตงานและอธิบายถึงโครงสร้างของวิทยาลัยฯ และมีการติดตาม การปฏิบัติงาน การขาดคู่มือปฏิบัติงาน และการรับพนักงานใหม่ อยู่ในระดับต่ำ ทำให้เกิดความล่าซ้าในงาน ควรมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อสะดวกต่อการปฏิบัติงานของพนักงานใหม่

ปัจจัยความเสี่ยงที่สำคัญที่สูงที่สุดของความเสี่ยงด้านการเงิน คือ การสมัครเรียนของนักศึกษา น้อยกว่าเป้าหมายที่กำหนด ต้องมีการจัดสรรงบกระแสเงินสด และมีการประมาณการเงินสด

จากการวิจัยนำมาสรุปตามหลักการของวงจรการบริหารงานคุณภาพ (Plan – Do – Check -Act: PDCA) ดังนี้

4.5 โครงสร้างของวงจร PDCA

ชนิกานต์ เธียรสูตร (อ้างถึงใน พัชร พิลึก, 2555, หน้า 20) กล่าวว่า ขั้นตอนของวงจร PDCA ประกอบด้วยการวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และวิธีการดำเนินงานที่ เหมาะสม (Act) จัดทำให้เป็นมาตรฐาน หากวิธีการดำเนินงานนั้นไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ ต้องหา วิธีการดำเนินงานวิธีอื่นเพื่อให้เกิดความเหมาะสมและบรรลุวัตถุประสงค์

ขั้นตอนการวางแผน (Plan) การกำหนดหัวข้อที่ต้องการปรับปรุง รวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน พร้อมกับพิจารณาถึงความจำเป็นต่อข้อมูลที่ต้องใช้เพื่อ การปรับปรุง โดยระบุวิธีการเก็บข้อมูลให้ชัดเจน นอกจากนี้ จะต้องวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ แล้วกำหนดทางเลือกในการปรับปรุง การวางแผนยังช่วยให้เราสามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต และช่วยลดความสูญเสียต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้

ขั้นตอนการปฏิบัติ (Do) คือ การลงมือปรับปรุงตามทางเลือกที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอน การวางแผน ขั้นตอนนี้ต้องตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติด้วยว่าได้ดำเนินไปในทิศทางตามแผนที่วางไว้ หรือไม่ พร้อมกับสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบด้วย ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) คือ การประเมินผลที่ได้รับจากการปรับปรุง ทำให้เราทราบ ว่าการปฏิบัติในขั้นที่สองสามารถบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่

ขั้นตอนการดำเนินงานที่เหมาะสม (Act) ขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสมจะพิจารณาผล ที่ได้จากการตรวจสอบ ซึ่งมีอยู่ 2 กรณี คือ ผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ ให้นำกระบวนการปฏิบัติ มาจัดทำให้เป็นมาตรฐานพร้อมทั้งหาวิธีการที่จะปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไปอีก หรือไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ เราควรนำข้อมูลที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์ และพิจารณาว่าควรดำเนินการหาทางเลือกใหม่ที่น่าจะเป็นไปได้

ประเภท ความเสี่ยง	ปัจจัยความเสี่ยง	วางแผน (P)	ปฏิบัติการ (D)	ตรวจสอบ (C)	ดำเนินงานที่ เหมาะสม (A)
ด้านกลยุทธ์	จำนวนนักศึกษาที่สมัครเข้าเรียน ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	$\checkmark$	~	~	
	พนักงานขาดความเข้าใจในการ นำแผนกลยุทธ์มาใช้	-	_	-	-
ด้านการ ปฏิบัติการ	อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน วิทยาลัย	-	-	_	-
	การปฏิบัติงานขาดความต่อเนื่อง	-	-	-	-
	ขอบเขตการปฏิบัติงานไม่ชัดเจน	0 <u>27</u> 9	-	11.57	
	การสื่อสารในวิทยาลัยฯ ไม่มี ประสิทธิภาพ	$\checkmark$	~	✓	-
	การทำงานของพนักงานไม่บรรลุ ตามวัตถุประสงค์	-	-	-	-
	ทรัพยากรในการเรียนการสอนไม่ เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา	$\checkmark$	~	~	-
ด้านการเงิน	นักศึกษามาสมัครเข้าเรียนน้อย กว่าเป้าหมายที่กำหนด	-	-	-	-

ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงการปฏิบัติตามวงจร PDCA

จากตารางข้างต้นสรุปได้ว่า ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์มีปัจจัยความเสี่ยงที่สำคัญ คือ จำนวนนักศึกษาที่มาสมัครเข้าเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ซึ่งวิทยาลัยๆ มีการวางแผนการปฏิบัติ และ มีการตรวจสอบ ดังนั้น ควรมีการประชาสัมพันธ์ในวงกว้างมากขึ้นและสร้างหลักสูตรที่มีความแตกต่าง จากสถาบันอื่น

ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการมีปัจจัยความเสี่ยงที่สำคัญ คือ อัตราการหมุนเวียนของบุคลากร การทำงานของพนักงานไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ และทรัพยากรการเรียนการสอนไม่เพียงพอต่อจำนวน นักศึกษา จึงเสนอว่าควรมีการจัดการสัมภาษณ์ถึงเหตุผลในการลาออกอย่างแท้จริง ฝ่ายบริหารควรมี การทบทวนนโยบายการบริหาร มีดัชนีซี้วัดผลการปฏิบัติงานของพนักงานแต่ละบุคคล พัฒนาระบบ การปฏิบัติงานของพนักงานให้ตรงตามขอบเขตงานอย่างชัดเจน ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ และมีการตรวจสอบโสตทัศนูปกรณ์ก่อนการเรียนการสอนทุกครั้ง

ความเสี่ยงด้านการเงินมีปัจจัยความเสี่ยงที่สำคัญ คือ นักศึกษาสมัครเข้าเรียนน้อยกว่าเป้าหมาย ที่กำหนด จึงควรมีการจัดสรรเงินสด และการประมาณการกระแสเงินสด

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลการศึกษาวิจัย และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเซิงคุณภาพ เพื่อศึกษา การบริหารความเสี่ยง กรณีศึกษา วิทยาลัยใน กำกับมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง เนื่องจากมีการขยายหลักสูตรการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น และมีการรับ การจัดการเรียนการสอนจากคณะบริหารธุรกิจ ดังนั้น จึงต้องการที่จะทบทวนและศึกษาการบริหาร ความเสี่ยงตามหลักของ COSO ERM เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพต่อวิทยาลัยๆ การกำหนดกลยุทธ์ การดำเนินงาน หรือการปฏิบัติงานของวิทยาลัยๆ ด้วยความประมาทหรือไม่ได้ตั้งใจ อาจส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อวิทยาลัยๆ อันคือ ความเสี่ยง ดังนั้น จึงศึกษาแนวทางการบริหาร ความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพของวิทยาลัยๆ ประกอบด้วยความเสี่ยง 3 ด้าน คือ ด้านกลยุทธ์ ด้านการปฏิบัติการ และด้านการเงิน

5.1 สรุปผลจากการวิจัย

5.1.1 ปัจจัยความเสี่ยงและผลกระทบ

จากการวิจัยความเสี่ยง 3 ด้าน ประกอบด้วย

ก.) ด้านกลยุทธ์

กระบวนการ - จำนวนนักศึกษาที่สมัครเข้าเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย บุคลากร - พนักงานขาดความเข้าใจในการนำแผนกลยุทธ์มาใช้

ข.) ด้านการปฏิบัติการ

บุคลากร - อัตราการหมุนเวียนของบุคลากร การปฏิบัติงานขาดความต่อเนื่อง

กระบวนการ - ขอบเขตการปฏิบัติงานไม่ชัดเจน การสื่อสารในวิทยาลัยฯ ไม่มีประสิทธิภาพ การทำงานของพนักงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์

ระบบงาน - ทรัพยากรในการเรียนการสอนไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา โสตทัศนูปกรณ์ ไม่พร้อมต่อการเรียนการสอน การไม่มีปฏิทินการศึกษาที่ชัดเจน

ค.) ด้านการเงิน

ระบบงาน - นักศึกษามาสมัครเข้าเรียนน้อยกว่าเป้าหมายที่กำหนด ส่งผลให้งบประมาณ ที่ตั้งเป้าไว้มีไม่เพียงพอ 5.1.2 แนวทางและมาตรการที่จะป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของวิทยาลัยฯ

 ควรมีการจัดทำตารางประเมินความเสี่ยง และแผนรองรับในการขจัดความเสี่ยงให้อยู่ใน ระดับที่วิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งนี้ยอมรับได้

5.1.3 การบริหารความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ผู้บริหารวิทยาลัยยอมรับได้

- สร้างกลุ่มเป้าหมายและประชาสัมพันธ์ในวงกว้างให้คนรู้จักมากขึ้น

- พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียบกับคู่แข่งขันในระดับเดียวกัน

- พัฒนาคุณภาพของโสตทัศนูปกรณ์ให้เพียงพอ

- การสร้างหลักสูตรที่มีความแตกต่างจากสถาบันอื่น

- จัดอบรบพนักงานให้เข้าใจถึงหลักสูตรและกลยุทธ์ของวิทยาลัยา

5.2 ข้อจำกัดในการวิจัย

5.2.1 การทำเรื่องเอกสารมีความล่าช้ามาก การสับสนในการประสานงานของพนักงานที่ติดต่อ

5.2.2 กำหนดการต่าง ๆ ของวิทยาลัยฯ ขาดความชัดเจน และประกาศต่าง ๆ อย่างกระชั้นชิด ทำให้การวางแผนต่าง ๆ ขาดความต่อเนื่อง

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

- ศึกษาความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านความปลอดภัย ด้านงานวิจัย ด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ที่มีความเกี่ยวข้องกับวิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐ

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *คู่มือการบริหารความเสี่ย*ง. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ. เกษวลี สังขทิพย์. (2556). *ปรับโครงสร้างองค์กรที่มีผลต่อการปฏิบัติงานการเงินและการบัญชีขอองค์กร อิสระ*. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.

เกษม ภู่เจริญธรรม. (2549). *การพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและพัสดุสำนักอธิการบดี* มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. ทุนอุดหนุนการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.

ขนิษฐา ซัยรัตนวรรณ. (พฤษภาคม - สิงหาคม 2554). *การบริหารความเสี่ยงสากล ISO 31000 กับ* ระบบการศึกษาของไทย. Veridian E-Journal Silpakorn University, 4(1), หน้า 419 – 434.

- จิรพร สุเมธีประสิทธิ์, มัทธนา พิพิธเนาวรัตน์, และกิตติพันธ์ ดงสวัสดิ์เกียรติ. (2556). *การบริหารความเสี่ยงอย่างมืออาซีพ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แมคกรอ-ฮิล.
- ณัชธิญา ปัทมทัตตานนท์. (2553). *การจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัด* สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตคณะครุ ศาสตร์อุตสาหกรรม. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.

ดวงใจ ช่วยตระกูล. (2551). *การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ดุษฎีนิพนธ์. ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.

- พัชร พิลีก. (2555). *ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของสถานบันอุดมศึกษา เขตจังหวัดนนทบุรี.* ทุนอุดหนุนการวิจัย. วิทยาลัย ราชพฤกษ์, นนทบุรี.
- พัชรินทร์ ขำวงษ์. (2554). *การบริหารความเสี่ยงงานการเงิน บัญชีและพัสดุของ สถานศึกษาภาครัฐ แห่งหนึ่ง*. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- พระสกล ฐานธมโม (อินทร์คล้าย). (2556). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษา ในจังหวัดนครสวรรค์*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พระนครศรีอยุธยา.
- วนิดา ปอน้อย. (ม.ป.ป.). *การศึกษาความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ* ด้านการเงินและพัสดุ. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- วรภูริ มูลสิน. (2553). *หลักการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย PSPP เพื่อการวิจัย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานส่งเสริมอุสาหกรรมซอฟแวร์แห่งชาติ (องค์กรมหาชน).
- สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (ม.ป.ป.). *คู่มือการประเมินผลการควบคุมภายในและการ จัดทำรายงาน*. กรุงเทพมหานคร.
- สมยศ ชี้แจง. (2556). *การพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย*. วิทยานิพนธ์. ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- อุษณา ภัทรมนตรี. (2558). *การตรวจสอบภายในสมัยใหม่*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จามจุรีโปรดักท์.

ภาคผนวก

แบบสัมภาษณ์งานวิจัย

เรื่อง การบริหารความเสี่ยง กรณีศึกษา วิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐ

<u>คำซี้แจง</u>

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา การบริหารความเสี่ยง กรณีศึกษา วิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง ข้อมูลที่ท่านให้สัมภาษณ์ในครั้งนี้จะเป็นความลับ ดังนั้นจึง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสัมภาษณ์ถามตามความจริง เพื่อนำผลการศึกษามาใช้ในการกำหนด ตารางความเสี่ยง เพื่อการดำเนินงานของวิทยาลัยฯ แห่งนี้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งวิจัยนี้เป็นส่วน หนึ่งของการศึกษาปริญญาโทหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต และเพื่อประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น

> ขอขอบคุณท่านมา ณ โอกาสนี้ ปริวัฒน์ มีต้องปัน ผู้จัดทำวิจัย

ตอนที่ 1 : ข้อมูลพื้นฐาน
1. เพศ 🗌 ชาย 🦳 หญิง
2. อายุ ปี
3. ตำแหน่งงาน
4. อายุงาน ปี
ตอนที่ 2
1. ท่านทราบนิยามของความเสี่ยงหรือไม่
1. ทราบ
2. ไม่ทราบ
2. ความเสี่ยงที่ท่านทราบ มีกี่ประเภท อะไรบ้าง
 เหตุการณ์ใดบ้างที่ท่านคิดว่าก่อให้เกิดความเสี่ยงในด้านกลยุทธ์ ของวิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัย
ของรัฐแห่งหนึ่ง
· · · · · · ·
3.1. ผลกระทบจากความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

3.2. มีวิธีลดความเสี่ยงในปัจจุบันอย่างไร 4. เหตุการณ์ใดบ้างที่ท่านคิดว่าก่อให้เกิดความเสี่ยงใน**ด้านการปฏิบัติการ** ของวิทยาลัยในกำกับ มหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง 4.1. ผลกระทบจากความเสี่ยงที่เกิดขึ้น ..... 4.2 มีวิธีลดความเสี่ยงในปัจจุบันอย่างไร .....

43

 หตุการณ์ใดบ้างที่ท่านคิดว่าก่อให้เกิดความเสี่ยงในด้านการเงิน ของวิทยาลัยในกำกับมหาวิทยาลัย ของรัฐแห่งหนึ่ง

5.1. ผลกระทบจากความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

5.2. มีวิธีลดความเสี่ยงในปัจจุบันอย่างไร

6. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ประวัติผู้วิจัย

นายปริวัฒน์ มีต้องปัน					
11 กันยายน 2534					
กรุงเทพมหานคร					
1340 ถ.เพชรเกษม ต.ลำพยา อ.เมือง จ.นครปฐม					
บริษัท บุญเจริญ อินเตอร์เทรด จำกัด					
มัธยมศึกษา ตอนปลาย					
โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย					
ปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต					
สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์					
ผู้ทำบัญชี					
บริษัท ทาคอม อินเตอร์เทรด จำกัด					
บริษัท พิก โอ นาย จำกัด					
บริษัท รุทรัตน์วิศวกรรม จำกัด					